

Η ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ

Αρχιτεκτονική μελέτη - Κατασκευή

KORDAS Architects

**Αριστείδης Κόρδας, Ανδρέας Κάγκας,
Αγγελική Λαμπάδα,
Σταυρούλα Τριανταφυλλίδου**

Styling

Ρούλα Στρατάκη

Project development

Wesalos Ltd

ΚΑΤΟΙΚΙΑ ΣΤΗΝ ΤΗΝΟ

Η κατοικία εντάσσεται σε συγκρότημα επτά νεόδμητων κατοικιών στον γραφικό οικισμό του Τριαντάρου στην Τήνο. Τοποθετημένο στην καρδιά του παραδοσιακού οικισμού, σε πρηνές με σημαντική κλίση και πανοραμική θέα, το συγκρότημα είναι σχεδιασμένο με σεβασμό στη δομή και το αρχιτεκτονικό ύφος του οικισμού, με αποτέλεσμα την ομαλή ένταξή του σε αυτόν.

Κείμενο Αριστείδης Κόρδας, Δήμητρα Κορδομένου
Φωτογράφιση George Fakaros

Η προσπάθεια ένταξης του αρχιτεκτονικού έργου στο περιβάλλον δεν σταματά στο μορφολογικό πλαίσιο του κτιριακού συνόλου, αλλά αναζητά μια βαθύτερη σύνδεση με την εμπειρία της καθημερινότητας του τόπου, την ενέργεια και τον πολιτισμό του. Η έρευνα και η καταγραφή των ποιοτήτων του οικισμού οδήγησε σε μια σειρά από αρχιτεκτονικές διατάξεις και τυπολογίες, των οποίων η δημιουργική ενσωμάτωση στο συγκρότημα επιδιώκει την ανάδειξη της σχέσης του με τον τόπο. Χαρακτηριστικά παραδείγματα είναι η διαχείριση των προσβάσεων στις κατοικίες μέσα από υπαίθριες και ημιυπαίθριες διατάξεις, η σχέση του εσωτερικού των κατοικιών με τους περιβάλλοντες χώρους που λειτουργούν ως υπαίθρια δωμάτια, το πλαίσιο όλων των στοιχείων της αρχιτεκτονικής της κατοικίας γύρω από τον αδιαφιλονίκητο πρωταγωνιστή, τη μοναδική θέα στο Αιγαίο πέλαγος, η οργάνωση της ζωής γύρω από τη "δημοσιά", το κοινόχρηστο λιθόστρωτο, ως στοιχείο αναφοράς

όχι μόνο της τοπικής αρχιτεκτονικής αλλά και της ζωής της καθημερινότητας.

Ταυτόχρονα, το συγκρότημα επιδιώκει τον συντονισμό του με το πνεύμα και τη λειτουργία του οικισμού, μέσα από τη διασύνδεσή του με τους πρωταγωνιστές της καθημερινότητάς του. Μονοπάτια που, καδράροντας στον ορίζοντα, αναφέρονται στην εκκλησία του χωριού και το γραφικό καμπαριό, οπτικές φυγές από τα παράθυρα των κατοικιών προς τους πολυάριθμους περιστεριώνες και τον γραφικό Μπερδεμιάρο,

ελεγχόμενα ανοίγματα των κοινόχρηστων χώρων προς τις παρακείμενες αυλές και τον δημόσιο χώρο, αποτελούν μερικά από τα παραδείγματα διατάξεων που χρησιμοποιήθηκαν για τη συνδιαλλαγή του συγκροτήματος με το ευρύτερο περιβάλλον του.

Τόσο στο εξωτερικό πλαίσιο όσο και στην εσωτερική επεξεργασία της κατοικίας επιλέχθηκε να αποφευχθεί η στείρα αντιγραφή των πολύ ισχυρών εικονογραφικών προτύπων της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής της Τήνου. Αντίθετα αναζητήθηκαν τα στοιχεία μιας σύγχρονης αρχιτεκτονικής που μπορούν να φέρουν την ουσία του πνεύματος και της παράδοσης του τόπου και όχι την εικόνα τους.

Τα φυσικά υλικά, όπως η πέτρα από την εκσκαφή του οικοπέδου και το ξύλο, χρησιμοποιούνται στη γνήσια μορφή τους και συνδυάζονται με αρχιτεκτονικά στοιχεία και καθαρές γεωμετρικές ογκοπλασίες, σχεδιασμένες να φιλοξενήσουν

ένα προς ένα τα λειτουργικά και χρηστικά στοιχεία της κατοικίας, το τζάκι, τα καθιστικά, τη βιβλιοθήκη, το κιστό γραφείο κλπ.

Η διαρρύθμιση της κατοικίας εκμεταλλεύεται στο έπακρο την ανάδειξη της θέας.

Οι επιμέρους χώροι διατάσσονται γραμμικά, βαθμιδωτά και πανοραμικά, με κοινή αναφορά προς τη νότια όψη και τα εξωτερικά ανοίγματα, αηλιά και με αντίστοιχες εκτονώσεις προς τους υπαίθριους χώρους και στα δύο επίπεδα.

Σημαντικό ρόλο στον σχεδιασμό της κατοικίας διαδραματίζει ο χειρισμός του φωτισμού, ο οποίος αξιοποιείται σε πρώτο επίπεδο για την ανάδειξη των αρχιτεκτονικών στοιχείων, των γραμμών και των υλικών του χώρου, αλλά και στη σημειακή στίξη των επιμέρους στοιχείων και συνθέσεων, όπως οι γωνιές του γραφείου και του τραπεζιού, αλλά και πιο εστιασμένα η ανάδειξη στοιχείων στον διάκοσμο, ένα αντικείμενο στη βιβλιοθήκη, ένας πίνακας στον τοίχο.

Οι επιλογές των επιπλώσεων και των στοιχείων διακόσμου διαπνέονται από μια διάθεση "easy living" αισθητικής, με οριακά μινιμαλιστικές αναφορές και κοινό στοιχείο τα φυσικά υλικά, την υψηλή χρηστικότητα, την απλότητα και τη διαχρονικότητα.

Εν τέλει, το έργο επιχειρεί μια σύγχρονη ματιά σε μια σημαντική αρχιτεκτονική παράδοση της ελληνικής επικράτειας, αυτής του Τηνιακού ιδιώματος της κυκλαδικής αρχιτεκτονικής.

Η απόπειρα είναι διπλή και εστιάζει ταυτόχρονα τόσο στο κέλυφος όσο και στη διαμόρφωση του εσωτερικού χώρου. Η πρόταση συνοψίζεται στην αναζήτηση της ουσίας της τοπικής αρχιτεκτονικής παράδοσης και τη διασύνδεσή της με τις βιωματικές παραμέτρους του χώρου, όπως είναι η εμπειρία του τόπου και του τοπίου, η εμπειρία της συνύπαρξης και της ενσωμάτωσης σε μία κοινότητα και η εμπειρία μιας καθημερινότητας διαβίωσης, παραθεριστικής ή μη, που ανταμείβει τις αισθήσεις και το πνεύμα. ■

